

Црна Гора
Општина Беране

Адреса: ул IV црногорске бр.1
84300 Беране, Црна Гора
тел: +382 51 231 973
фах: +382 51 233 357
е-mail: arhitekta@berane.co.me

Служба главног градског архитекте
Бр: 13-333/25-98/2

22.12.2025. године

ИЗВЈЕШТАЈ ЖИРИЈА

КОНКУРС ЗА ИДЕЈНО АРХИТЕКТОНСКО РЈЕШЕЊЕ
УРЕЂЕЊА ГРАДСКОГ ТРГА 21.ЈУЛ И КОНТАКТНИХ ЗОНА У БЕРАНАМА

НАЗИВ КОНКУРСА:

Конкурс за идејно архитектонско рјешење уређења градског трга 21.јул и контактних зона у Беранама..

РАСПИСИВАЧ КОНКУРСА:

Општина Беране-Служба главног градског архитекте Ул. 4. Црногорске бригаде бр. 1, Беране
Црна Гора

(+382) 51/231-973

<http://www.berane.me/>; <https://berane.me/glavni-gradski-arhitekta-2/>

ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ РАСПИСИВАЧА:

Соња Симеуновић-Вуковић-Главни градски архитекта [e-mail:arhitekta@berane.co.me](mailto:arhitekta@berane.co.me)

ВРСТА И ОБЛИК КОНКУРСА:

Конкурс за идејно архитектонско рјешење је национални, општи, једностепени и анонимни.

ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ РАСПИСУЈЕ И СПРОВОДИ КОНКУРС:

Расписивач расписује и спроводи конкурс на црногорском језику.

ПРЕДМЕТ КОНКУРСА:

Предмет конкурса је израда идејног архитектонског рјешења за уређење Трга 21.јули и контактних зона: градског парка, дијела локације Храма и шеталишта. Локација обухвата дијелове више планских докумената, односно дијелове следећих катастарских парцела у КО Беране:

1. ЗОНА ТРГА : к.п.1991, дио к.п. 1416/1, дио к.п. 1503/2, дио к.п. 1504/2, к.п.1502, дио к.п. 2479/1 укупне површине 7.586,9м²
2. ЗОНА ПАРКА:к.п.1506, к.п.1989, дио к.п.1505, дио к.п.1504/1, к.п.1984, к.п.1985 и к.п.1988/2 укупне површине 6.885,9м²
3. ЗОНА ХРАМА:к.п. 1988/1 укупне површине 4.957,0м²
4. ЗОНА ШЕТАЛИШТА: дио к.п.2478/1 укупне површине 5.956,9м²

Укупна површина Трга и локација у контакту је 25.386,7м²

ЦИЉ КОНКУРСА:

Циљ конкурса је да се кроз инструмент јавног надметања, као најквалитетније платформе за филтрирање архитектонске изврсности, добије најбоље архитектонско рјешење, максимално функционално и економично, рационално и у потпуности спроводиво и одрживо, за које ће се у даљим фазама уговорити израда пројектно-техничке документације. То значи да би конкурсно рјешење требало да има све основне техничке садржаје идејног рјешења, неопходне за даљу процедуру.

Посебни циљеви конкурса:

- Неопходно је да архитектонске, урбанистичке и функционалне карактеристике новог простора, Трга, назначавају и инспиришу будућа кретања у области коришћења овог, сада сегментално коришћеног простора. Иницијалним активирањем предметног простора он би требало да добије на визуелној и функционалној вриједности и постане пожељна локација за још неке атрактивне садржаје-дешавања унутар Трга и у непосредном окружењу.
- Реанимирати простор који грађани свакодневно користе али у пролазу и са којим је већ остварен однос и представити га у новом светлу, створити нови утисак посматрача на већ познате елементе простора: плато око зграде општине, парк, простор око храма и шеталиште
- Све препознате потенцијалне недостатке дефинисане важећим планом потребно је конкурсним радом трансформисати и унаприједити слободом урбанистичке и архитектонске мисли.

КОНКУРСНИ РОК:

Конкурс је био отворен од понедељака 29 септембра 2025. године, а рок за предају радова је био понедељак 01. децембар 2025. године у 13:00 ч (локално вријеме у Црној Гори).

ЧЛАНОВИ ЖИРИЈА И ИЗВЈЕСТИОЦИ:

Чланови жирија:

1. арх Соња Симеуновић-Вуковић, дипл.инж., предсједник
2. доц. др Ема Алихоџић-Јашаровић, дипл.инж. арх.стручни члан жирија
3. мр Новица Митровић, дипл.инж. арх., стручни члан жирија
4. арх Небојша Аџић, дипл.инж., стручни члан жирија
5. мр Викторија Николић, дипл.инж.арх., стручни члан жирија

Извјестиоци:

1. Нина Шћекић BSc arh.
2. Марјан Обадовић дипл.ецц

ТОК РАДА ЖИРИЈА:

У складу са Правилником о начину и поступку расписивања и спровођења јавног конкурса за идејно архитектонско рјешење и Расписом конкурса, по истеку рока за пријем, извјестиоци су регистровали и преузели 5(пет) радове а пошиљаоци су обавијештени о пријему. Извршен је претходни преглед приспјелих конкурсних радова којим је утврђено да су све пријаве исправне јер задовољавају формални услов у смислу начина предаје радова (сви су упаковани у по три фолдера) и пристигли у расписом предвиђеном року. Извјестиоци су приступили изради Записника о пријему радова.

Записник о пријему пристиглих конкурсних радова сачињен је у присуству члана жирија, Соње Симеуновић Вуковић, и након тога достављен је на увид осталим члановима жирија на даљу процедуру.

Извјестиоци су преузели фолдере са знаком „подаци о аутору“ на чување, у које жири нема увид до утврђивања коначне ранг листе учесника и потписивања одлуке о расподјели награда.

Одржане су двије сједнице жирирања у пуном саставу и то **04.** децембра и **07.** децембра 2025. године.

Прва сједница жирија

Прва сједница жирија је одржана **04.** децембра 2025. године током које је извршен преглед и прелиминарна анализа, односно процјена квалитета, функционалност и оправданост приспјелих концепата у односу на распис и конкурсни задатак. Извршен је појединачни и детаљан увид у садржај свих пет радова, по редоследу приспијећа, под шифрама: **17257, 62319, 25129, 88889 и 67200.**

Након спроведене стручне анализе, Жири је оцијенио да у свим радовима постоје одређени концептуални, програмски и обликовни недостаци, те да ниједан од достављених радова у потпуности није одговорио на захтјеве и очекивања Конкурса, као ни на сложеност и значај обликовања простора градског трга као изузетно вриједног урбаног амбијента. Уочено је да један дио радова тему конкурса развија неуједначено (однос дијелова према цјелини), један дио радова поред доброг концепта предлаже визуелне и функционалне препреке а већина радова не разрађује простор око зграде општине што је важан сегмент и неопходан за сагледавање укупног простора.

Жири је установио да је мањи број радова у којима је посвећена пажња микроурбанистичком концепту, што је било веома битно за тему и задатак конкурса, а да је више пажње посвећено рјешавању и представљању детаља -урбаног мобилијара, па самим тим ни конкурсни задатак није испоштован у цјелости. Такође су уочени различити приступи у обликовности, форми и материјализацији поплочања јавне површине. Кроз пристигле радове идеје поплочања се развијају од дискретних и скромних геометријских форми пропорционалних у односу на величину трга и шеталишта, преко непримјерних облика и колорита до исувише "слободних", готово сепаратних у визуелном смислу у контексту ужег и ширег окружења аморфних облика. Нарочито су упитне идеје у радовима гдје су трг и простор око општине остали само поплочани или недирнути или без идеје за неким друштвеним садржајима а контактне зоне детаљно обрађене, што није био циљ конкурсног задатка. Уопштено се може констатовати да већина аутора достављених радова није спровела адекватну просторну анализу и теренски увид у предметну локацију, што је резултирало недовољно утемељеним развојем конкурсне теме. Ово је нарочито уочљиво у рјешењима нивелације и моделирања терена, у успостављању просторних и визуелних односа према непосредном окружењу

и постојећем грађеном фонду, као и у концепту уређења затечених зелених површина, гдје је у ограниченом броју радова исказано разумијевање значаја очувања вишедеценијских стабала као кључних носилаца идентитета простора.

Закључак Жирија је да су сви аутори уложили напор да достигну ниво и сложеност задате конкурсне теме, те да је сваки рад, на свој специфичан начин, настојао да простор градског трга сагледа и обједини као јединствену цјелину. Ипак, ниједан од радова није у потпуности разрадио основну идеју до краја, односно није остварио довољан степен концептуалне уравнотежености и интеграције појединачних сегмената у јасан и кохерентан просторни концепт. У већини радова уочено је преоптерећење основне идеје додатним, често сувишним урбаним елементима, што је резултирало неуједначеним квалитетом рјешења и утиском да су поједини дијелови локације детаљније и промишљеније планирани, док су други сегменти простора остали недовољно дефинисани и недоречени.

Имајући у виду обимност и тежину конкурсног задатка, као и уочене потенцијале појединих предлога, одлуком већине чланова, жири је закључио да радови под шифрама **25129** и **67200** посједују одређене квалитете које је неопходно детаљније размотрити на наредној сједници Жирија.

Друга сједница жирија

Друга сједница Жирија одржана је 09. децембра 2025. године, током које је приступљено детаљном вредновању радова под шифрама 25129 и 67200 у складу са утврђеним конкурсним критеријумима. Чланови Жирија су појединачно разматрали радове, размијењивали коментаре, упоређивали предлоге међусобно и у односу на задатак Конкурса, уз посебну пажњу на све релевантне аспекте. Током сједнице пажљиво су анализирани предложени урбанистички концепти, просторно-функционална организација, иновативност и оригиналност у архитектонском изразу, третман терена, материјализација, као и други кључни елементи који доприносе квалитету конкурсних рјешења. Жири је такође узео у обзир естетски допринос и одрживост сваког рада, уз посебно истраживање начина интеграције у постојећи амбијент и очувања карактеристичних пејзажних и урбанистичких вриједности локације.

Приликом дискусије, Жири је нагласио значај микроурбанистичких рјешења, однос према затеченој урбаној матрици и усклађеност са пејзажним карактеристикама постојећег простора, као кључних критеријума за оцијењивање квалитета и функционалности конкурсних радова. Након свеобухватне и пажљиве анализе оба рада, **Жири је донио закључак да само рад под шифром 25129 посједује издвојене квалитете и потенцијал који га кандидује за додјелу откупа.** Рад под шифром 67200, иако садржи поједине иновативне елементе, карактерише недостатак концептуалне уравнотежености и слаба интеграција у постојећи амбијент, при чему прекомјерно увођење додатних урбаних и архитектонских елемената на већ ограниченом простору трга ствара просторну и визуелну баријеру, нарушавајући читљивост, хармонију и естетски интегритет простора.

На основу предходне евалуације је предложено следеће рангирање и бодовање:

Р. БР.	РАДОВИ ПО ПРИСПЕЉУ	Соња Симеуновић-Вуковић	Ема Алихоџић-Јашаревић	Новица Митровић	Небојша Аџић	Викторија Николић	
1.	шифра"17257"	42(IV)	33(III)	52(IV)	35(III)	44(III)	41,2≈ 41(IV)
2.	шифра"62319"	50(III)	47(II)	54(III)	35(III)	47(II)	46,6≈ 47(III)
3.	шифра"25129"	65(II)	69(I)	61(I)	60(II)	67(I)	64,4≈ 64(I)
4.	шифра"88889"	25(V)	22(IV)	43(V)	15(IV)	34(V)	27,8≈ 28(V)
5.	шифра"67200"	75(I)	48(III)	55(II)	75(I)	41(IV)	58,8≈ 59(II)

Полазећи од намјере да се ауторима пружи јасан и конструктиван стручни осврт, Жири је донио одлуку да за сваки рад појединачно изради писани извјештај, у којем ће бити назначени уочени недостаци и слабости конкурсних рјешења, како би аутори имали увид у аспекте које је неопходно унаприједити у даљем професионалном раду:

1. РАД ПОД ШИФРОМ "17257"

Просторни аспекти: Главна идеја уређења трга заснива се на формирању централне елипсе као визуелног и функционалног „срца“ простора, према којој се усмјеравају просторни токови. Међутим, предложени концепт не остварује пуни потенцијал овог мотива у оквиру укупне композиције трга. Аналитички оквир рада није довољно усаглашен са крајњим рјешењем; детаљи уређења трга су недовољно разрађени, што резултира slabим идентитетом и амбијенталном кохерентношћу простора. Конфигурација терена није адекватно анализирана, а могућност визуелног ширења простора између зграде Општине, парка и храма није искоришћена. Просторна композиција је нарушена несагласношћу правоугаоне улазне зоне са елипсом централне површине и непримјереним проширењем зоне до Полимског музеја.

Недовољно је разрађен простор парка и зелених површина, укључујући непотпуну пејзажну структуру и неадекватно позиционирано дрвеће испред Суда, што ограничава функционалност и визуелну читљивост простора. Саобраћајно рјешење улица Милоша Малишића и 4. црногорске бригаде није адекватно образложено, а предложено ограничење приступа моторним возилима од 6 до 17 часова није логички поткријепљено и не прати стварне саобраћајне токове, што доводи до потенцијалних препрека у функционалности трга. Укидање саобраћаја моторним возилима током дана у овој зони града је захтијевало детаљну анализу саобраћајних токова у ширем окружењу. Неријешени саобраћајни токови су сметња било којој даљој анализи концепта квалитетног боравка у градском језгру.

Програмски аспекти: Просторни програми и функције нису довољно интегрисани. Улаз у музеј остаје ненаглашен, а веза између јавних институција и трга није довољно артикулисана. Простор испред храма и зграде Општине није адекватно усклађен са пјешачким и функционалним токовима, док зона парка није јасно структурисана и не пружа довољан просторни и програмски контекст за одмор и боравак. Конфигурација терена и његова функционална искоришћеност нису довољно аргументовани.

Естетски аспекти: Предложена материјализација је „тешка“ и неадекватна, са бројним елементима који визуелно и функционално оптерећују простор (колоне, споменици, перголе, динамични зидови), стварајући несклад и нарушавајући хармонију трга. Централна елипса није довољно артикулисана, а формални израз рада није досљедан. Разноврсност поплочавања и урбаног мобилијара показује недостатак искуства у рјешавању практичних и естетских питања јавних простора. Основне идеје отварања простора и визуелне повезаности између трга, Општине и парка нису реализоване на задовољавајући начин.

Економски аспекти: Рад није адекватно аргументовао економску изводљивост уређења терена. Планирана анализа економских трошкова и одржавања простора је непотпуна и нејасна, што доводи у питање рационалност предложених рјешења, посебно у погледу одржавања поплочавања и урбаног мобилијара.

Еколошки аспекти: Иако су неки еколошки аспекти (поплочавање у функцији смањења ефеката урбаних топлотних острва) наведени, они су претјерано описани и недовољно релевантни за контекст простора. Недостаје системска интеграција зелених површина и трајних пејзажних елемената који би осигурали еколошку и амбијенталну одрживост трга.

Закључак: Укупни утисак је да предложени рад не остварује концептуалну уравнотеженост и интеграцију у амбијент, са бројним недостацима у просторној, програмској, естетској, економској и еколошкој разради. Идеја централне елипсе, као кључног визуелног и функционалног мотива, није довољно артикулисана, а просторно-функционални и саобраћајни елементи остају недовољно разрађени, што укупно доводи до слабог просторно-естетског и функционалног ефекта.

2. РАД ПОД ШИФРОМ "62319"

Просторни аспекти: Рад се заснива на ригидној урбанистичкој шеми која надјачава размјер трга и демонстрира формалну строгу геометрију, чиме се нарушава природни ритам простора и концепт мањих бочних улица „градске чаршије“. Централни плато као примарни просторни мотив није довољно артикулисан и слабо је интегрисан у укупну структуру трга, док правоугаоне улазне зоне, мрежа ходних линија и просторна диференцијација парка и јавних површина стварају дисбаланс и визуелну фрагментацију. Саобраћајна решења, посебно веза Полимске улице и улице Милоша Малишића, супротна су конкурсном захтјеву, онемогућавају проточност и функционално снабдијевање трга, док поједини административни и комерцијални објекти остају без адекватног

приступа. Детаљна анализа денивелација до 2,5 м у подужним профилима није спроведена, што отежава кретање и слободну интеграцију простора. Простор око храма и парка је боље артикулисан, са јасно дефинисаним функционалним зонама, али просторна слобода и повезаност са осталим сегментима трга су делимично нарушени.

Програмски аспекти: Функционално су препознате и постављене главне цјелине: централни плато, парк, простори испред јавних институција и зона за рекреацију и игру. Међутим, предложене интервенције, попут премјештених скулптура и рециклираних елемената старе спортске дворане, нису оправдане и не доприносе савремености и функционалности трга. Улаз у музеј, као и приступи јавним и комерцијалним објектима, остају недовољно артикулисани, а фазни приступ главне шетне улице „корзоа“ није прецизно дефинисан. Предложено укидање саобраћаја моторних возила није праћено анализом саобраћајних токова у ширем окружењу.

Естетски аспекти: Материјализација и поплочавање трга дјелују визуелно монотono и „тешко“, уз прекомјерно коришћење бетонских плоча и разноликих урбаних елемената који стварају какофонију. Дискретне боје и комбинација стаза са ниским живим оградама у парку пружају одређену цјеловитост и визуелну везу са окружењем, али неправилне геометријске форме поплочавања и додатне просторне инсталације прекидају просторну хармонију. Концепт очувања духа мјеста кроз рециклиране елементе је наивно реализован и недовољно интегрисан у укупну композицију трга.

Економски аспекти: Рад не пружа довољно аргументације у погледу економске изводљивости предложених рјешења. Прекомјерно и сложено поплочавање, као и разноврсни урбани мобилијар, указују на могуће проблеме у фази изградње и будућег одржавања простора. Недостаје рационална анализа трошкова и ефеката предложених материјала и елемената.

Еколошки аспекти: Еколошки критеријуми су дјелимично задовољени, али великим поплочавањем парка и зоне око храма нарушена је природна цјелина. Недовољно је размотрено очување постојећих стабала и интеграција зелених површина, а предложени приступ рециклажи елемената, иако има потенцијал за одрживи урбани развој, није довољно системски разрађен.

Закључак: Укупни утисак је да рад показује добар аналитички приступ и разумијевање просторних односа у почетној фази, са препознатим функционалним и програмским цјелинама, али да је концепт у наставку развоја ограничен строгим геометријским правцима, што нарушава просторну слободу, визуелну хармонију и интеграцију простора. Естетска и програмска кохерентност простора је дјелимично остварена, али недовољно усклађена са еколошким, економским и функционалним аспектима.

3. РАД ПОД ШИФРОМ "25129"

Просторни аспекти: Рад се издваја као кохерентан и јасно дефинисан просторни концепт који интегрише фрагментисане просторе трга у једну уједињену целину. Централни плато је слободан, омогућавајући будућу флексибилну употребу, док мањи „урбани теписи“ – програмски диференцирани платои – успјешно разбијају монотонију простора и стварају контролисане токове кретања. Анализа историјских токова, интензитета коришћења и анкетних података грађана омогућила је препознавање јаког потенцијала простора. Недостатак је укидање саобраћаја кроз улице Милоша Малишића и 4. црногорске бригаде без детаљне студије ефеката, што ствара неизвјесност у функционисању примарне и секундарне мреже. Новопројектовани паркинзи представљају физичке баријере, и као такве онемогућавају приступ саобраћајних возила административним и комерцијалним објектима који тангирају трг, у случају њиховог повременог снабдијевања, а што је у сукобу и са противпожарним условима. Такође, аутори препознају денивелацију терена, али не у тачној интерпретацији висинске разлике. Такође, није приказан детаљ на који би се та денивелација рјешавала у простору.

Програмски аспекти: Рад демонстрира јасну функцијску организацију: просторни елементи за интеракцију, рекреацију и меморијалне садржаје су прецизно позиционирани, а парк и плато испред храма адекватно третиран. Увођење мањих платоа и контактних зона са зеленилом омогућава разнолике активности и програмску слојевитост, задржавајући читљивост и структурну логичност трга. Недовољно је развијена интеграција „корзоа“ са угоститељским перголама које у овом облику стварају конфликт са традицијским карактером беранске чаршије.

Естетски аспекти: Умјетнички и визуелно, рад је оригиналан и јасан, са дискретним бојама које успостављају хармонију са окружењем и истичу структуру трга. Употреба „урбаних тепиха“ и мањих

платоа ствара динамику простора, а избор урбаног мобилијара, расвјете и материјала подржава концепт. Иако постоје сегменти (игралиште, перголе) који нису у потпуности интегрисани са амбијентом, укупна естетска композиција одликује се високим квалитетом и препознаје се као значајно побољшање у односу на остале радове.

Економски аспекти: Концепт показује рационалан приступ материјализацији и организацији простора, уз могућност фазне реализације. Примјена различитих врста поплочавања и урбаних елемената је промишљена тако да омогућава економично извођење и будуће одржавање, уз потенцијалну флексибилност у прецизној организацији садржаја у даљим фазама.

Еколошки аспекти: Рад показује свијест о очувању постојећих стабала и зелених површина, као и интеграцију природе у урбану структуру. Увођење „урбаних платоа“ и контактних зона са зеленилом доприноси побољшању микроклимата и визуелној разноликости простора, док фокус на локалне и историјске елементе јача идентитет простора.

Закључак:

Конкурсни рад се издваја својом цјеловитошћу, уравнотеженошћу и оригиналношћу. Изузетно је похвалан аналитички приступ, који је темељно сагледао историјски развој, урбане феномене и очекивања корисника простора. Увођењем „урбаних тепиха“ и јасно дефинисаних платоа, рад постиже висок степен просторне, програмске и естетске интеграције, чиме се издваја од осталих радова и представља значајан допринос квалитетном уређењу централног градског простора Берана.

4. РАД ПОД ШИФРОМ "88889"

Просторни аспекти: Конкурсно рјешење није адекватно утемељено у локалном контексту, што ствара осјећај несагласности са стварним потребама простора. Просторне форме, као што су пирамидалне структуре, насумично формиране платои, љетња позорница и фонтански елементи, дјелују наметнуто и неусклађено са једноставним и чистим линијама Берана. Цјелокупна композиција је неартикулисана, просторни токови су прекинути, а кретање пјешака ограничено бројем препрека и дискретних, неповезаних зона. Парк је преоптерећен садржајима, прилаз храму сужен, а веза између шеталишта и трга прекинута позорницом. Укидање саобраћаја кроз кључне улице није образложено и додатно нарушава функционалност простора.

Програмски аспекти: Концепт није довољно анализирао затечено стање и постојеће садржаје у окружењу. Формиране су непотребне нове функцијске зоне које не одговарају стварним потребама локалитета, при чему се простор визуелно и функционално фрагментира на више неповезаних јединица. Током рјешења није постигнута интеграција корзоа, амфитеатра, трга и зелених површина у уједначену програмску мрежу, нити је омогућено ефикасно коришћење јавних простора за свакодневне и културне активности.

Естетски аспекти: Предложени елементи (споменици, пирамиде, амфитеатри, љетња позорница) нису усклађени са традиционалним карактером Берана и урбаном матрицом. Мотиви као што су „минималистички приступ“ и „модуларност урбане опреме“ нису реализовани у просторном приказу, стварајући конфузију и визуелну дисхармонију. Поплочавање, урбани мобилијар и декоративни елементи дјелују насумично и не доприносе читљивости или хармонији простора.

Економски аспекти: Рјешење је високо неекономично; предвиђена анализа трошкова је нереална и упитна, а концепт укидања саобраћаја и преуређења простора захтијева екстремне интервенције које нису одрживе у пракси. Реализација оваквог концепта би значајно преоптеретила буџет и одржавање простора.

Еколошки аспекти: Рад не показује свијест о очувању природних елемената. Парк и зелене површине су преоптерећени, постојећа стабла нису интегрисана у концепт, а функционална и просторна повезаност природе и трга није разрађена.

Закључак: Конкурсно рјешење је апсолутно неодрживо, са концептуалним и функционалним слабостима на свим нивоима. Недовољно је утемељено у локалном контексту, нарушава просторну, програмску и естетску читљивост простора, те укидање саобраћаја и фрагментација кретања пјешака чине предложено рјешење непримјењивим. Рад показује наиван приступ концептуализацији и не успијева оправдати ниједан од постављених циљева конкурса.

5. РАД ПОД ШИФРОМ "67200"

Просторни аспект: Рад показује свијест о потреби за континуитетом и функционалношћу трга, препознајући значај одржавања саобраћајних веза у одређеним режимима дана за снабдијевање објеката који тангирају простор. Ипак, увођење трибина са подтрибинским просторима и других масивних урбаних елемената додатно сужава простор, нарушавајући визуелни и просторни идентитет трга и стварајући конфузију кретања. Концепт „зеленог трга“ испред цркве, са реплицирањем плана сакралног објекта, дјелује недовољно промишљено и лоше организовано, са слабом просторном логиком у односу на сакрални објекат и околину. Укупна организација простора настоји да прелива један простор у други, што даје позитиван ефекат оживљавања и интеграције трга са корзом и парковском зоном, али увођење сувишних баријера смањује проточност и читљивост.

Програмски аспект: Функционални садржаји су пажљиво бирани и уклопљени, уз одржавање кретања пјешака и саобраћаја. Рад омогућава флексибилност коришћења простора, пружајући погодне зоне за окупљања, културне и рекреативне активности. Ипак, позиционирање трибина и подтрибинских простора је спорно и нарушава главне фронтове трга, док „зелени трг“ испред храма није оптимално функционалан за намјену која му је предвиђена. Програмски елементи као што су скулптуре, перголе и динамични зидови на претежно оптерећеном простору стварају вишак елемената који нарушавају једноставну структуру и јасну логичку повезаност.

Естетски аспект: Рад одржава естетски квалитет кроз једноставне просторне линије, чисту организацију кретања и хармонију корисничких зона. Јединице су интегрисане у јасне контуре, а материјализација и колорит су усклађени, пружајући визуелну читљивост. Истовремено, примјена „већ виђених“ елемената (инспирација тргом Пољана у Шибенику) умањује оригиналност одређених дијелова, али не утиче на укупни концепт који остаје самосталан у смислу просторно-функционалног решења.

Еколошки аспект и одрживост: Просторски и материјално, рад задржава постојећа стабла и природне елементе, а дјечје игралиште интегрише се у природни контекст без сувишних конструкција. Концепт задовољава критеријуме одрживог урбаног развоја и корисничког понашања, при чему је очувана функција зелених површина и обезбијеђена естетска и функционална хијерархија простора.

Концепт и контекст: Рад препознаје аутентичну матрицу и дијагонале простора, користећи „претакање“ зона за оживљавање и интеграцију трга са корзом и парком. Преливање простора и дискретно повезивање постојећих цјелина је квалитетно разрађено и даје јасну логичку и визуелну структуру. Однос према контексту је промишљен, омогућавајући нову динамику кретања и очување визуелних веза, иако рјешење троугаоног трга и положај нових форми испред Суда и Општине отварају нове просторне дилеме.

Закључак: Шармантни скечеви и референце из аналитичког дијела нису дале конкретан резултат у примјени. На већ оптерећеном простору, увођење скулптура, пасарела, динамичних зидова, пергола и сличних елемената ствара визуелну и функционалну дисхармонију, сужава проточност трга и нарушава континуитет кретања. Ипак, рад показује осјећај за контекст и задржава квалитете постојеће саобраћајне мреже, омогућавајући контролисано кретање аутомобила, као и еколошки одржив приступ у парковској зони и дјечијем игралишту. Концепт „преливања простора“ оживљава трг и интегрише га са корзом и парком, пружајући визуелно и функционално разумљиву структуру. Укупан утисак је да рад представља амбициозан и оригиналан приступ оживљавању трга, али да би постигао пуну јасноћу и функционалност потребно је оптимизовати број и позиције урбаних елемената, уклонити прекомјерне препреке и нагласити кључне просторне репере.

КОНКУРСНИ ЖИРИ

1. арх Соња Симеуновић-Вуковић, дипл.инж., предсједник

2. доц. др Ема Алихоџић-Јашаровић, дипл.инж. арх.стручни члан жирија

Ема Алихоџић-Јашаровић

3. мр Новица Митровић, дипл.инж .арх., стручни члан жирија

4. арх Небојша Аџић, дипл.инж., стручни члан жирија

5. мр Викторија Николић , дипл.инж.арх., стручни члан жирија

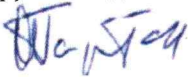

ИЗВЈЕСТИОЦИ:

1. Нина Шћекић BSc arh.

2. Марјан Обадовић дипл.ецц

ИЗДВОЈЕНА МИШЉЕЊА ДИЈЕЛА ЖИРИЈА-Соње Симеуновић-Вуковић и Небојше Аџић

У складу са чланом 35 (став 2) Правилника о начину и поступку расписивања и спровођења јавног конкурса за идејно архитектонско рјешење ("Службени лист Црне Горе", бр. 19/18, 2/24 и 8/24), издвајамо мишљење у односу на већински став жирија о броју откупљених радова. Сматрамо да је потребно поред рада под шифром **25129** откупири и рад под шифром **67200**

Образложење:

У поступку жирирања издвојена су два рада који су на различите начине доживјели тему и својим концептом приказали виђење овог простора. Упоређујући их као радове који су се у постојећој конкуренцији највише приближили траженом задатку сматрамо да је рад под шифром 67200 и поред наведених недостатака боље сагледао и објединио простор у функционалном смислу и презентовао идеју која практично уређује затечено стање поштујући навике грађана Берана.

Рад под шифром 67200 доследно прати конкурсни задатак и више посвећује пажње централној зони локације покушавајући да стави акценат на социјализацију друштва предлажући позорнице на тргу за окупљање и дружење убацујући "већ виђене" просторне елементе који су препознати у више земаља (не само конкурс Пољана Шквер у Шибенику него и Трг у центру Бостона, Порцелански трг у Лондону, Дом волонтера у Копенхагену...) па се оригиналност овог рада умањује у дијелу трга јер ови елементи дјелују као "тренд" што се не односи на остале цјелине у захвату рада. Док је претходни рад користио и елементе који нису тражени задатком (подтрибински простор) рад 25129 централни

трг оставља недореченим, празним са једним појасом зеленила постављеним управо на мјесту гдје је по логици требало отавити проток за повремени саобраћај.

Аутори рада 67200 предлажу уређење и око зграде Општине ,приближавају улаз у зграду самом тргу док аутори рада 25129 задржавају затечено стање не разрађујући овај простор али по свом избору разрађују контактне зоне ван граница локације што је похвално у случају да је комплетна локација добро сагледана.

Западни дио локације парк и локацију храма аутори рада 67200 виде као скромно уређену са минимумом интервенција уз оригинално и интересантно али недоречено рјешење испред храма док аутори рада 25129 преоптерећују овај простор плански предвиђен као зелена зона парка и храма додатним шетницама око храма , упадљиве обраде неправилних токова и строго планираним дјечијим игралиштм у парку.

Шеталиште као контакт зону и трећу фазу овог задатка аутори рада 67200 виде као слијед трга и са једноставношћу модификују простор у смислу функције и растерећују зграде уводећи нову ходну линију између дрвореда и зграда-враћају грађанима простор док се аутори рада 25129 одлучују на повремено сужавање овог простора перголама које се ослањају на стубовима унутар шеталишта.

Ипак оба рада прибјегавају визуелним препрекама. Док рад 67200 користи "прозрачне капије" између трга и парка рад 25129 предлаже рекламне киоске неприкладног облика, материјализације и колорита(три локације) не пратећи пројектни задатак.

Материјализација и колорити су један примарних елемената у простору. Рад 67200 прибјегава квалитетнијој и у визуелном смислу дискретнијој материјализацији попловања, компатибилних боја и прикладних димензија растера док се рад 25129 одлучује на слободне ,контрасне "тепихе" различитих облика и боја ,што сматрамо преамбициозним за правилну форму шеталишта.

Из свега наведеног сматрамо своје изузеће оправданим и мишљења смо били да се и за рад под шифром 67200 да откуп.

арх Соња Симеуновић-Вуковић, дипл.инж. ,

арх Небојша Ацић, дипл.инж.,